

Lieksan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston lausunto Ruokosuon turvetuotantoalueen ympäristölupaan ja lammen luonnontilan vaarantamiskiellosta poikkeamiseen

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 04.12.2025 § 47
422/11.01.00.05/2024

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri

Neova Oy hakee ympäristölupaa Ruokosuon 74,1 ha:n (tuotantoala 70,7 ha ja auma-alueet 3,4 ha) suuruiselle alueelle turvetuotantoa varten Lieksan kaupungissa.

Toiminta, joka käsittäisi kuntoonpano-, tuotanto- ja jälkihoitovaiheen, aloitettaisiin ympäristöluvan myöntämisen jälkeen. Alueen kuntoonpanovaihe kestäisi noin 2-3 vuotta ja tuotantovaihe 35 vuotta. Tuotantovaihe päättyisi noin vuonna 2060. Tuotantovaiheen jälkeen alue siirtyisi jälkihoitovaiheeseen ja sitä seuraavaan uuteen käyttömuotoon, mikä todennäköisesti olisi metsitys.

Ruokosuon hankkeen tarkoituksena olisi tuottaa jyrshinturvetta aktiivihiilen teollista valmistamista varten. Ruokosuon turve soveltuu ominaisuuksiltaan aktiivihiilen raaka-aineeksi. Aktiivihiilen teollinen valmistaminen tapahtuu jo rakennetussa ja tulevaisuudessa laajennettavassa Neova Oy:n Ilomantsin tehtaassa.

Ruokosuon tuotantoalueen vesienkäsittelymenetelmä olisi ns. perustason rakenteiden ohella suoalueelle rakennettava pintavalutuskenttä. Tässä menetelmässä vedet johdetaan pintavalutuskentälle kahden laskeutusaltaan ja yhden pumppausaltaan kautta. Vesien johtamista pumppaamolta pintavalutuskentälle tapahtuisi paineputkessa ympärivuotisesti. Kuivatusvedet johdettaisiin pintavalutuskentältä mittakaivon kautta laskuojaan, jonka jatkeena toimisi Pesäpuroon kaivettavan eristysajan alaosa. Pesäpurossa vedet kulkeutuisivat n. 85 ha suuruisen Ruokojärven eteläpään ja siitä edelleen Ruokopuro-Ukonjärvi-Ukonjoki-Hiekkajoki-Tohlinjoki-Lutinjoki reittiä pitkin noin 45 km matkan ennen Koitereen Lutinselkää.

Ruokosuon suunniteltu tuotantoalue sijaitsisi Vuoksen vesistöalueeseen kuuluvalla Koitajoen valuma-alueen Ukonjoen-Pitkäjärven valuma-alueella. Ruokosuon osuus Ukonjoen-Pitkäjärven valuma-alueesta on 0,48 %.

Metsäojitukset ovat muuttaneet hankealueen ja siihen rajautuvien suoalueiden vesitalouden peruuttamattomasti. Vedenpinnan tason alentumisen takia alueella esiintyvät suoluontotyypit ovat menettäneet luonnontilaisuutensa, minkä takia alueiden kasvillisuus muuttunut kauttaaltaan. Ojittamatonta suoalaa on suunnittelualueella n. 2 ha.

Lupahakemukseen liittyvien selvitysten mukaan alueelta ei löytynyt uhanalaisia suoluontotyyppisiä tai kasvilajeja. Myöskään muita erityisiä luontoarvoja alueella ei havaittu. Direktiivilajiselvityksen mukaan Ruokosuon hankealueella ei esiinny luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeja. Pesimälinnustoselvityksen mukaan Ruokosuon hankealue ei ole linnustollisesti merkittävä.

Ruokosuon hankealue sijaitsee Haapajoen ja Ukonjoen vesistön suojellulla valuma-alueella. Alue on rauhoitettu koskiensuojelulailla (23.1.1987/35) voimalaitosrakentamiselta, mutta turvetuotannolla ole hakijan selvitysten mukaan vaikutusta koskiensuojeluun. Ruokosuon alueella tai sen

välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000 -alueverkostoon kuuluvia kohteita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita. Ruokosuon ympäristö on pääosin metsävaltaista, ojitettua suota.

Ruokojärvi sijaitsee Ruokosuon itäpuolella lähimmillään noin 250 m etäisyydellä suosta. Ruokojärven etelä- ja pohjoisrannalla on avointa suota. Ruokosuon lohkon 1 keskiosalla sijaitsee noin 0,37 ha kokoinen nimetön suolampi. Tuotantoalueen ja lammen väliin jätettäisiin suunnitelman mukaan riittävän leveä vyöhyke.

Ruokosuon lähiympäristössä ei ole asutusta. Ruokojärven itäreunalla sijaitsee yksi rakennettu kiinteistö sekä Metsähallituksen omistama vuokrattava eräkämppä, näiden rakennusten etäisyys tuotantoalueelle olisi noin 1,0 km. Tuotantoalueen purkuvesistön varrella ei ole asutusta.

Käytettävissä olevan tiedon mukaan hankealueen lähiympäristössä ei sijaitse pohjavesialueita, talousvesikaivoja tai sellaisia pienvesiä, joihin turvetuotanto voisi vaikuttaa.

Hankesuunnitelman mukaan hankealueen kuivatusvesien vaikutukset näkyisivät lähinnä purkuvesistöjen suilla. Alempana vesistössä kuivatusvesien vaikutukset vesistön tilaan jäisivät vähäisiksi.

Hakijan tietojen mukaan hankkeen ei arvioida aiheuttavan alapuolisen vesistön happamoitumista eikä vaarantavan vesienhoitoalueen toimenpideohjelmassa esitetyn ekologisen tilan ylläpitoa. Hankkeen vaikutuksen kalastoon ja kalastuksen arvioidaan jäävän vähäiseksi koko purkuvesistössä. Hakijan arvion mukaan rantakiinteistöille ja niiden käytölle ei aiheudu korvattavaa virkistyshaittaa.

Lieksan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto puoltaa luvan myöntämistä annettujen selvitysten perusteella. Hankealueella on tehty jo aiemmin paljon soiden ojituksia, joiden vaikutuksesta alueen lajisto sekä vesitalous ovat huomattavasti muuttuneet. Hankkeeseen liittyvien selvitysten perusteella alueen kalastoon ja vesien, mukaanlukien purkuvesistöt, tilaan ei aiheutuisi vähäistä suurempaa vaikutusta. Alueen virkistyskäyttö on ollut vähäistä.

Esittelijä

Ympäristönsuojelusihteeri

Päätösehdotus

Lieksan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Ruokosuon turvetuotantoalueen lupaan ja lammen luonnontilan vaarantamiskiellosta poikkeamiseen.

Päätös

Lieksan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Ruokosuon turvetuotantoalueen lupaan ja lammen luonnontilan vaarantamiskiellosta poikkeamiseen

Lisätietoja

Ympäristönsuojelusihteeri Ritva Majoinen, p. 040 1044 795, sähköposti ritva.majoinen(at)lieksa.fi